

Ziekte van Alzheimer

De ziekte van Alzheimer is de meest voorkomende vorm van dementie. 70% Van alle mensen met dementie heeft Alzheimer en krijgt problemen met het geheugen. Naarmate de ziekte erger wordt, krijgt iemand steeds meer moeite met de dagelijkse vaardigheden.

Symptomen

Iemand met de ziekte van Alzheimer krijgt moeite met dingen zoals een gesprek volgen, beslissingen nemen en plannen maken. Vaak waren er al problemen met het geheugen, maar ook kunnen karakter en gedrag veranderen. Iemand wordt bijvoorbeeld onrustig, achterdochtig of agressief, of juist lusteloos. De stemming kan snel omslaan en er kunnen problemen optreden met taal.

Daarnaast heeft iemand moeite met:

- informatie onthouden (nieuwe informatie óf informatie die al langere tijd in het geheugen zit).
- oriëntatie (weten waar hij/zij is, welke dag, maand of jaar het is).
- het gebruiken en begrijpen van taal (afasie).
- het herkennen van voorwerpen en geluiden en weten waar ze voor zijn (agnosie).
- het (in de juiste volgorde) uitvoeren van handelingen (apraxie).
- nadenken over situaties en deze beoordelen.

Verloop ziekte van de ziekte van Alzheimer

Alzheimer is een progressieve ziekte. Dit betekent dat de ziekte verder toeneemt en steeds meer hersencellen beschadigt. Iemand met Alzheimer heeft toenemend moeite met onthouden en begrijpen, met communiceren en redeneren. Hoe de ziekte zich precies ontwikkelt verschilt per persoon. Ook hoe iemand de ziekte ervaart is heel persoonlijk. Alzheimer wordt ingedeeld in verschillende fases.

Vroege fase

In de vroege fase van de ziekte van Alzheimer ziet men heel kleine veranderingen in gedrag of capaciteiten. Vaak valt het als eerste op dat de persoon recente gebeurtenissen vergeet.

Iemand in de vroege fase van Alzheimer kan:

- gesprekken of gebeurtenissen van pas geleden vergeten

- in herhaling vallen
- trager worden van begrip
- de draad van een verhaal verliezen
- verward zijn
- minder vloeiend spreken
- moeite hebben iets te beslissen
- interesse verliezen (in mensen/activiteiten)

Middenfase

Veranderingen worden duidelijker merkbaar in deze fase. Er is meer hulp nodig bij dagelijkse bezigheden zoals wassen, aankleden en eten. Er worden meer dingen vergeten, de persoon valt vaker in herhaling en krijgt moeite om mensen te herkennen.

Iemand in deze fase kan:

- sneller achterdochtig, agressief, overstuurd, of boos zijn
- niet herkennen waar hij/zij is
- de weg kwijtraken
- verward zijn over de tijd
- 's nachts opstaan omdat hun slaap/waakritme verstoord raakt
- zichzelf of anderen in gevaar brengen door hun vergeetachtigheid - bijvoorbeeld door het niet uitzetten van het gas van het fornuis
- zich op een ongewone manier gedragen, zoals naar buiten gaan in hun nachtkleding
- problemen hebben met de waarneming, en in sommige gevallen hallucinaties hebben

Laatste fase

In dit stadium heeft de persoon nog meer hulp nodig. Geleidelijk wordt hij/zij volledig afhankelijk van anderen. Het geheugenverlies is groot: de persoon kan bekende voorwerpen, mensen of plekken niet meer herkennen.

Iemand in de laatste fase van de ziekte van Alzheimer kan:

- moeite hebben met kauwen en met slikken
- veel afvallen, ondanks genoeg eten
- incontinent raken, eerst voor urine en later ook voor ontlasting
- geleidelijk de spraak verliezen, hoewel hij/zij soms een paar woorden blijft herhalen of van tijd tot tijd schreeuwt
- onrustig worden en op zoek zijn naar iets of iemand
- verdrietig of agressief zijn, vooral als hij/zij zich bedreigd voelt
- tijdens persoonlijke verzorging boos worden, meestal omdat hij/zij niet begrijpt wat er wordt gevraagd

Levensverwachting van ziekte van Alzheimer

De levensverwachting bij Alzheimer kan uiteenlopen van 3 tot 20 jaar. De gemiddelde levensverwachting voor iemand met de ziekte van Alzheimer op het moment dat de diagnose wordt gesteld is 8 tot 10 jaar.

Oorzaken van de ziekte van Alzheimer

Bij de ziekte van Alzheimer gaan de zenuwcellen in de hersenen kapot. Dit komt doordat bepaalde eiwitten zich ophopen in de zenuwcellen. Ook kunnen bepaalde vezels zich in de

cellen ophopen. De ophopingen verstoren de onderlinge communicatie. Meer achtergrond over deze oorzaken vind u op www.Alzheimer-Nederland.nl

Erfelijkheid

In de meeste gevallen is de ziekte van Alzheimer niet erfelijk.

Behandeling en medicatie

Dementie is (nog) niet te genezen. Soms kunnen de achteruitgang en symptomen een tijdje worden geremd of stabiel worden gehouden met medicatie. Ook zijn er medicijnen die bepaalde symptomen van dementie kunnen bestrijden, zoals somberheid, angst en slapeloosheid. Daarnaast is er nog veel dat gedaan kan worden om zo goed mogelijk met de ziekte om te gaan. Ook is het van belang te lezen over dementie en het omgaan met iemand met dementie. Voor mensen met (beginnende) dementie die thuis wonen, zijn er veel mogelijkheden voor opvang, activiteiten en ondersteuning. Denk bijvoorbeeld aan dagopvang, zorgboerderijen en ontmoetingscentra in de wijk.

Meer informatie

Informatie is ontleend aan:

1. Alzheimer Nederland, <https://www.alzheimer-nederland.nl/> (geraadpleegd september 2024)
2. Alzheimer Nederland, <https://dementie.nl/> (geraadpleegd september 2024)

Voor hulp en advies:

- <https://dementie.nl/hulp-en-advies>
- Alzheimer telefoon 0800-5088 (tussen 9-23 uur)
- Lotgenotenforum: <https://forum.alzheimer-nederland.nl/>
- Bezoek Alzheimer Café in u buurt <https://www.alzheimer-nederland.nl/regios>